

ส่วนที่ ๑

บทนำ

วัฒนธรรมองค์กร

เป็นวิถีชีวิตที่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งจะกลายเป็นนิสัยและความเคยชิน และกลายเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีประเพณีปฏิบัติ ความเชื่อถือ ค่านิยม รวมทั้งภาษาวัตถุสิ่งของต่างๆ วัฒนธรรมทำให้คนรวมกันเป็นสังคม มีการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ ผลของวัฒนธรรมจะออกมาในรูปแบบจริยธรรม ตลอดจนค่านิยมที่ใช้ในการตัดสินใจ หรือวินิจฉัยสั่งการ จริยธรรมองค์กรถือเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรก้าวหน้า และส่งผลให้องค์กรได้รับความเชื่อถือจากสังคม ดังนั้นองค์กรทุกประเภทจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องนำจริยธรรมมาใช้ในการบริหารและแก้ไขปัญหาขององค์กรอย่างถูกวิธี เพื่อให้ได้รับความเชื่อถือ ภาพพจน์ที่ดีอันนำมาซึ่งชื่อเสียง เกียรติยศและความก้าวหน้าในระยะยาวขององค์กร ในองค์กรทั้งหลายซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มของคนอย่างมีระเบียบนั้น ถ้าเรามองที่ปัจเจกบุคคล จะเห็นว่าบุคคลจะกระทำการไปสู่เป้าหมายใดๆนั้น เขาอาศัยศูนย์รวมของใจหรือจิตใจ เป็นตัวนำ ดังที่มักกล่าวกันว่า “สำเร็จด้วยใจ” เมื่อปัจเจกบุคคลมารวมกันในองค์กรมีจิตใจมากมายแตกต่างกันไป สิ่งที่จะผูกความแตกต่างของจิตใจ เหล่านี้ให้อยู่ด้วยกันได้และทำงานไปในทิศทางเดียวกัน หรือมีค่านิยมในเรื่องต่างๆโดยเฉพาะค่านิยมที่เกี่ยวกับงานในหน่วยงานที่ตนเอง มีวิถีชีวิตอยู่สอดคล้องกันได้สิ่งๆนั้นก็คือ “วัฒนธรรม” ในองค์กร เมื่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีผลกระทบต่อองค์กร โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยี เทคโนโลยีสามารถทำให้งานง่ายขึ้น และทำให้การทำงานในยุคข้อมูลข่าวสารหรือยุคโลกาภิวัตน์สามารถจัดขนาดองค์กรให้เล็กลง มีการกระจายอำนาจ ออกไปให้บริการอย่างกว้างขวาง เฉพาะพื้นที่ เฉพาะราย เฉพาะด้าน จนกลุ่มคนเหล่านี้มีเป้าหมายเฉพาะของกลุ่ม เช่น กลุ่มนิติกร กลุ่มบัญชี กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มอื่นๆ กลุ่มเหล่านี้อาจมีชื่อเป็น แผนก ฝ่าย กอง กรม หรือ กระทรวงก็ได้ อย่างไรก็ตามสิ่งที่มีสายโยงใยคือ วัฒนธรรมในการทำงาน เป็นศูนย์รวมของจิตใจจากองค์กรต่างๆ เพื่อให้องค์กรสามารถทำงานมุ่งไปสู่ทิศทางเดียวกันได้

วัฒนธรรมองค์กร คือ อะไร

วัฒนธรรมองค์กรคือ ค่านิยมสำคัญที่องค์กรยอมรับเป็นรูปแบบของการสร้างค่านิยมร่วมความเชื่อถือและความคาดหวังร่วมที่จะกำหนดวิถีทางให้สมาชิกในองค์กรแสดงพฤติกรรมซึ่งจะนำไปสู่บรรทัดฐาน

ทำไมต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กร

เนื่องจากองค์กรต่างๆมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารให้ทันสมัยต่อสภาวะการณ์ของโลก ทำให้องค์กรต้องตื่นตัวและเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง ถ้าคนในองค์กรขาดคุณภาพ องค์กรก็ไม่สามารถที่จะอยู่ได้ ฉะนั้นวัฒนธรรมองค์กรจึงเปรียบเสมือนรากแก้วขององค์กร ซึ่งจะเป็นตัวผลักดันและขับเคลื่อนให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ภารกิจและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ซึ่งคนในองค์กรต้องช่วยกันดูแลและเสริมสร้างให้วัฒนธรรมสอดคล้องกับทิศทางขององค์กร เพื่อนำพาองค์กรไปสู่อนาคต ค่านิยมคืออะไร การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนมีอยู่ต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ ความคิด อุดมคติ รวมทั้งการกระทำด้านเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรมและสุนทรียภาพ โดยการประเมินค่าจากทัศนะต่างๆโดยถี่ถ้วนและรอบครอบแล้ว

ประโยชน์ต่อบุคคล

๑. บุคลากรสามารถปรับตัวให้เข้ากับองค์กรได้ง่ายขึ้น และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างราบรื่น และมีความสุขเนื่องจากมีแบบแผนทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (DO) และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (DON'T) ที่ชัดเจน ทำให้ตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกหรือดีหรือไม่ดี มีคุณค่าหรือไม่มีความควรทำหรือไม่ควรทำ
 ๒. บุคลากรเห็นทิศทางเข้าใจแนวทางในการทำงานขององค์กรที่ชัดเจน ทำให้งานบรรลุผลสัมฤทธิ์และมุ่งสู่ความก้าวหน้า
- ประโยชน์ต่อองค์กรและหน่วยงาน
๑. เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร
 ๒. เสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่สอดคล้องประสานกัน
 ๓. เกิดแบบแผนและมาตรฐานชัดเจนในการผลัดดันให้บุคลากรประพฤติตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และบรรลุวิสัยทัศน์ภารกิจและยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนธรรมองค์กร

โรงเรียนอนุบาลบ้านแพนได้กำหนดค่านิยมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาและรวมถึงค่านิยมของบุคลากรบนสำนักงาน โดยกำหนดค่านิยมได้ว่า “เป็นองค์กรแห่งความสุขเป็นองค์กรคุณธรรม” โดยค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นปรัชญาขององค์กรเป็นแนวปฏิบัติขององค์กรที่บุคลากรในองค์กรใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินค่าสิ่งต่างๆว่าควรปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นกรอบให้แก่องค์กรที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องและในทิศทางที่ถูกต้องอยู่ตลอดเวลาโดยบุคลากรทุกคนต้องรับรู้ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติให้เกิดผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมที่กำหนด อันถือเป็นแกนของ “วัฒนธรรมองค์กร” ในความหมายของนิยามองค์กร

ส่วนที่ ๒

การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร

โรงเรียนอนุบาลบ้านแพวง เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ้านแพวงให้เป็น “โรงเรียนสุจริต” ที่เป็นระบบและมีความยั่งยืน โดยปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ มีกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ดังนี้

๑. การประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยประกาศเจตจำนงสุจริต
๒. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (MOU) ของโรงเรียนอนุบาลบ้านแพวง
๓. การแสดงความจงรักภักดีและปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ทุกเช้าวันจันทร์
๔. โครงการองค์กรคุณธรรมนำสู่ความดีที่ยั่งยืน ประจำปี ๒๕๖๔
๕. การประชุมปฏิบัติการขับเคลื่อนโรงเรียนสุจริตและเตรียมรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA Online)
๖. การพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนอนุบาลบ้านแพวงให้เอื้อและเป็นเชิงสัญลักษณ์ในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึก ให้ทุกคนปฏิบัติด้วยความเต็มใจ โปร่งใสถูกต้องและตรวจสอบได้ทั้ง On line และ off line โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

